Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani judecător – Barbacaru Igor
Dosarul nr. 3r-190/25
2-24031060-02-3r-31032025

D E C I Z I E

18 august 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu,

la acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea lui Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune

La 20 martie 2024, Morari Eugenia s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând; anularea răspunsului nr. 26-24-10/39740 din 12 martie 2024, la cererea prealabilă din 04 martie 2024, înregistrată sub nr. 8431-CR, semnat de director-adjunct al Serviciului Fiscal de Stat - Belous Victoria; anularea deciziei nr. DICF156442/02 din 02 februarie 2024 cu privire la inițierea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019 în privința contribuabilului Morari Eugenia; obligarea Serviciului Fiscal de Stat să adopte un act administrativ individual, prin care să dispună încetarea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019 în privința persoanei fizice Morari Eugenia, pe motivul expirării termenului de prescripție.

Totodată, reclamanta a solicitat suspendarea deciziei nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024 cu privire la inițierea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019, până la soluționarea litigiului în materie de contencios administrativ prin intermediul instanței de judecată.

Soluția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025, acțiunea în contencios administrativ a reclamantei Morari Eugenia a fost declarată inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Pretențiile din recurs

La 23 martie 2025, Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025.

În motivarea cererii de recurs autorul a indicat că încheierea în cauză este nefondată și pasibilă anulării din cauza încălcării normelor de drept material și procedural.

Astfel, în prim plan, recurenta a menționat că judecătorul raportor a încălcat termenul rezonabil de examinare a pricinii în contencios administrativ, deoarece a declarat acțiunea inadmisibilă în termen de un an de zile din momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Totodată, recurenta a menționat că prima instanță eronat a concluzionat că la caz a fost contestată o operațiune administrativă, or, decizia nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024 privind inițierea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019, în privința contribuabilului Morari Eugenia, reprezintă un act administrativ individual defavorabil, prin care s-a inițiat ilegal, dar și cu încălcarea termenului de prescripție, un control fiscal, fapt ce generează repercusiuni asupra drepturilor și intereselor legitime ale reclamantei.

Cu referire la prevederile art. 10 alin. (1) și art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, recurenta a remarcat că decizia contestată afectează drepturile și interesele legitime ale petiționarei, și generează obligații a acesteia față de autoritatea pârâtă, or, din momentul inițierii controlului fiscal (*care este ilegal, deoarece a expirat termenul de prescripție*) petiționara are obligația să se prezinte la citația Serviciului Fiscal de Stat și să depună declarația cu privire la proprietate conform formularului stabilit de Ministerul Finanțelor.

De altfel, consideră repetat că aceste obligații îi afectează drepturile și interesele.

Suplimentar, recurenta consideră că prima instanță a ignorat argumentele din cererea de chemare în judecată referitor la faptul că controlul fiscal a fost inițiat după expirarea termenului de prescripție, prin ce afectează securitatea raporturilor juridice și generează obligații ilegale, astfel fiindu-i vătămate drepturile sale în calitate de persoană fizică și contribuabil.

Făcând trimitere la practica instanțelor naționale, recurenta a remarcat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 25 iunie 2024, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Tăbîrță Adrian împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ individual

defavorabil și sa anulat procesul - verbal de inițiere a controlului averii și intereselor personale.

În aceste împrejurări, constată existența spețelor în care au fost ridicate aceleași argumente de admisibilitate, dar abordări diferite din partea instanțelor de judecată într-un caz actul de inițierea controlului a fost considerat act administrativ defavorabil, iar în altul nu, precum și într-un caz a fost constatat încălcarea dreptului la securitatea raporturilor juridice și dreptul de a beneficia de termenul de prescripție, iar în cazul recurentei Morari Eugenia - nu a observat aceste încălcări.

Termenul declarării recursului

În conformitate cu prevederile art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza lucrărilor dosarului, Completul de contencios administrativ constatată că încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025, a fost contestată cu recurs la 24 martie 2025 (f.d. 67). Prin urmare, în raport cu circumstanțele citate supra, instanța constată că recursul declarat de Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu, a fost depus în interiorul termenului legal.

Soluția instanței de recurs

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza înscrisurilor din dosar și a motivelor invocate în recurs în coroborare cu normele legale aplicabile la caz, Completul de contencios administrativ, apreciază recursul ca neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 191 alin. (4) Cod administrativ, Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art. 194 alin. (1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Dispoziția art. 243 alin. (1) lit. b), (2) - (4) Cod administrativ stipulează că, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris. După finalizarea procedurii de soluționare a recursului împotriva încheierii judecătorești, dosarul judiciar se transmite instanței competente în termen de 3 zile.

În esență, din actele dosarului s-a stabilit că, în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a

dispusă inițierea controlului fiscal cameral, prin metoda verificării tematice la Morari Eugenia, sub aspectul impozitului pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat pentru perioada 01 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2019.

La data de 04 martie 2024, Morari Eugenia a depus cerere prealabilă împotriva deciziei nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024.

Prin răspunsul nr. 26-24-10/39740 din 12 martie 2024, cererea prealabilă a rămas neexaminată, Serviciul Fiscal de Stat motivând prin faptul că decizia nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024 nu reprezintă act administrativ și poate fi contestată după caz, doar concomitent cu actul administrativ individual.

La data de 18 martie 2024, Morari Eugenia a depus cerere privind suspendarea executării deciziei nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024, or, prin răspunsul nr. 26-24-10/53674 din 22 martie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a informat petiționarul că cererea a rămas neexaminată.

Totodată, la 20 martie 2024, nefiind de acord cu decizia nr. DICF-156442/02 din 02 februarie 2024, Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025, acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu, a fost declarată inadmisibilă, prin prisma art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În drept, Completul de judecată reține că potrivit art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În temeiul art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Dispoziția art. 20 Cod administrativ prevede că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 39 alin. (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin

nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, reieșind din dispozițiile art. 207 alin. (2) lit. e), în coroborare cu art. 39 alin. (2), art. 17 și art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, Completul judiciar atestă că sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume - existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului și - vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 39 și 189 Cod administrativ de „*drept vătămat*” și de „*încălcarea unui drept al său*” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Raportând la caz cadrul legal citat supra, în coroborare cu art. 15 Cod administrativ (*operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț*), Completul constată că prin actul contestat nu se poate atesta afectarea drepturilor subiective ale lui Morari Eugenia, în accepțiunea art. 10 alin. (1) Cod administrativ (*actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*), or în acțiunea de contencios administrativ, nu s-a indicat expres un drept personal vătămat prin emiterea actului contestat.

Mai mult ca atât, sunt considerate declarative argumentele recurentei cu referire la aprecierea obiectului acțiunii de către instanța de fond, or, potrivit art. 215 alin. (1) Cod fiscal, Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal de Stat sau la oficiul organului cu atribuții de administrare fiscală (denumit în continuare controlul fiscal cameral) constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ cu atribuții de administrare fiscală, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale.

În context, potrivit art. 215^1 alin. (1) Cod fiscal, dacă în cadrul controlului fiscal cameral se constată nerespectarea termenului de prezentare a dării de seamă fiscale de

către contribuabilii specificați la art. 232 lit. b), prin derogare de la prevederile art. 216 alin. (5), (6) și (8), se adoptă decizia asupra cazului de încălcare a legislației, fără întocmirea actului de control doar în cazul în care se întrunesc concomitent următoarele condiții: a) suma impozitului indicat în darea de seamă fiscală coincide cu datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat; b) contribuabilul nu a avut înstrăinări cu active de capital în perioada supusă verificării. Descrierea încălcării legislației se efectuează în partea constatatoare a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.

Respectiv, din sensul normelor citate supra, decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. DICF156442/02 din 02 februarie 2024, privind inițierea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019 în privința contribuabilului Morari Eugenia, este doar un act procedural de inițiere a controlului fiscal, o operațiune administrativă, care nu stabilește obligații fiscale definitive și nu afectează în mod direct drepturi patrimoniale.

De altfel, actele de inițiere a controlului nu sunt acte administrative de natură a genera efecte juridice imediate pentru contribuabil, ci doar inițiază procedura de control realizată de autoritățile administrației publice și de funcționarii acestora, în urma căruia se ajunge la adoptarea, emiterea sau la aplicarea actelor administrative, fie pentru realizarea puterilor respective, fie pentru emiterea unor acte administrative cu efect asupra unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului.

În aceeași ordine de idei și reiterând conceptul expus de prima instanță, Completul de judecată menționează că, controlul fiscal este una dintre atribuțiile principale ale Serviciului Fiscal de Stat.

Prin urmare, contestarea actelor care inițiază un control fiscal, înainte de a fi efectiv derulat controlul propriu zis, ar echivala cu perturbarea activității autorității publice, or, inițierea controlului nu poate fi considerată ca o acțiune defavorabilă care să încalce drepturile contribuabilului.

Instanța de recurs menționează că, trăsăturile principale ale faptelor juridice materiale și ale operațiunilor administrative sunt că ele nu concretizează o manifestare de voință, deci sunt forme concrete, materiale, prin care se acționează asupra realității existente; faptele materiale și operațiunile administrative au ca trăsătură dominantă scopul pentru care se realizează, și care poate consta în mijlocirea emiterii (adoptării) actelor administrative, determinând și condiționând validitatea, emiterea, sau acest scop poate consta în realizarea celuilalt obiectiv al administrației - executarea legii. Operațiunile administrative pot interveni în diferite faze ale procesului de elaborare și de executare a actelor administrative – în faza pregătirii, emiterii, executării actului administrativ și în cea a controlului executării.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că faptele și operațiunile administrative nu pot face obiectul acțiunii în contencios administrativ, în scopul verificării legalității lor. Or, legea recunoaște ca

obiect al acțiunii doar actul administrativ și nesoluționarea unei cereri în termenul prescris.

De asemenea, ar fi eronată concluzia precum că legalitatea faptelor și operațiunilor administrative este totalmente neglijată, or, instanța de contencios administrativ este în drept să se pronunțe, în limitele competenței sale, din oficiu sau la cerere și asupra legalității actelor sau operațiunilor administrative, care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat. În cazurile în care controlul legalității acestor acte sau operațiuni ține de competența instanței de contencios administrativ ierarhic superioare, urmează a fi ridicată excepția de ilegalitate în fața acestei instanțe, în condițiile legii.

Conform art. 69 alin. (1) și (3) Cod administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. Inițierea unei proceduri administrative din oficiu rămâne la discreția autorității publice. În cazurile prevăzute de lege sau în baza unei decizii a autorității publice ierarhic superioare, inițierea procedurii administrative din oficiu este obligatorie.

Astfel, din prevederile legale citate, reiese că inițierea procedurii administrative în scopul verificării modului în care Morari Eugenia respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în câteva perioade fiscale, poate avea loc numai în temeiul unei decizii a Serviciului Fiscal de Stat, în temeiul și limitele competenței stabilite expres de legiuitor.

În conformitate cu art. 132^1 alin. (3) Cod fiscal, în vederea realizării sarcinilor, Serviciul Fiscal de Stat dispune de autonomie administrativă și decizională, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare. Nicio autoritate națională sau internațională nu admite ingerințe în activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

Astfel, reieșind din prevederile legale nominalizate, instanța de recurs relevă că necesitatea efectuării controalelor se determină de către autoritatea fiscală, prin prisma riscurilor de neconformare, context în care este inadmisibilă abordarea instanțelor inferioare în sensul anulării actelor de inițiere a controlului, precum și aprecierea de către instanțele de judecată a necesității dispunerii efectuării controlului fiscal, deoarece aceasta excedă competența instanței de judecată. Or, competența instanței este de a examina legalitatea actului administrativ, adică a deciziei emise în rezultatul efectuării controlului și limitele exercitării dreptului discreționar la adoptarea soluției finale în cadrul procedurii administrative, după caz, de a-l anula în cazul în care a fost emis cu încălcarea procedurii sau contrar legii.

În conformitate cu art. 78 alin. (1) Cod administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.

Conform art. 248 Cod fiscal, după examinarea cazului de încălcare fiscală, Serviciul Fiscal de Stat emite o decizie, care trebuie să conțină: denumirea organului

în al cărui nume se pronunță decizia; funcția, numele și prenumele persoanei care a emis decizia; data și locul examinării cazului; remarca despre participarea persoanelor care au săvârșit încălcarea fiscală (reprezentanților lor); denumirea (numele, prenumele), sediul (domiciliul), codul fiscal al persoanei care a săvârșit încălcarea fiscală; descrierea încălcării fiscale cu indicarea articolelor, alineatelor, punctelor din actele normative care au fost încălcate; indicarea articolului, alineatului, punctului din actul normativ care prevede sancțiunea fiscală; decizia asupra cazului; termenul și modul de contestare a deciziei; alte date referitoare la caz; semnătura persoanei care a emis decizia.

Respectiv, actul administrativ individual final, în procedura administrativă inițiată prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. DICF156442/02 din 02 februarie 2024, privind inițierea controlului planificat conform riscurilor pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2019 în privința contribuabilului Morari Eugenia, urmează a fi emis de Serviciul Fiscal de Stat prin adoptarea unei decizii, care și constituie un act pasibil de a fi contestat în ordinea contenciosului administrativ, prin prisma prevederilor art. 10, 17, 20 și 39 Cod administrativ.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că, deși Serviciul Fiscal de Stat a materializat operațiunile administrative în forma unor acte, această circumstanță nu le oferă acestora calitatea de acte administrative, întrucât acestea nu produc prin ele însele efecte juridice pentru persoanele din exteriorul procedurii administrative, iar în consecință nu pot fi controlate pe calea acțiunii directe în contencios administrativ, ci numai subsidiar, împreună cu actul final, care va produce efecte juridice pentru persoanele din exteriorul procedurii administrative.

De altfel, inițierea controlului reprezintă prerogativa Serviciului Fiscal de Stat, care are competența de a efectua controlul fiscal. Prin urmare, instanța de judecată nu este organul competent de a oferi apreciere existenței riscurilor de neconformare și planificare a controlului fiscal și nu poate substitui Serviciul Fiscal de Stat la deciderea oportunității inițierii unui control fiscal.

În cazul în care, o anumită persoană își manifestă dezacordul cu rezultatele activității administrative, sau a procedurii administrative, aceasta este în drept să-și apere drepturile sale prin intentarea unei acțiuni în contencios administrativ privind anularea actului administrativ emis.

De asemenea, este de menționat că printre condițiile generale de legalitate ale actului administrativ se regăsește și cerința ca actul să fie emis în forma și procedura prevăzută de lege.

Respectiv, la examinarea dezacordului manifestat de persoana interesată, cu rezultatele activității administrative, reflectate într-un act administrativ emis, instanța de contencios administrativ va examina întreaga procedură administrativă desfășurată până la emiterea actului administrativ, verificând legalitatea tuturor operațiunilor administrative efectuate în cadrul acestei activități administrative.

În caz de contestare a hotărârii emise la finele procedurii administrative, concomitent cu contestarea actului administrativ individual, persoana lezată într-un drept al său, poate să conteste și operațiunile administrative, fapt prevăzut expres în art. 15 Cod administrativ.

Astfel, la caz, instanța de recurs relevă că Morari Eugenia a contestat decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. DICF156442/02 din 02 februarie 2024, în lipsa rezultatului final al procedurii administrative, deși, aceasta putea a fi contestată doar odată cu actul administrativ individual final, la caz eventuală decizie a Serviciului Fiscal de Stat privind constatarea încălcării legislației fiscale.

În altă ordine de idei, deși recurenta a ridicat problema termenului de prescripție pentru controlul fiscal cameral, în opinia instanței de recurs, inițierea controlului în sine nu este supusă termenului de prescripție, or, prescripția poate fi aplicată doar în raport cu creanța fiscală, aspect care deja ține de obiectul verificării legalității și temeiniciei actului emis de Serviciul Fiscal de Stat, în urma verificărilor corespunzătoare.

În sensul art. 226^2 și art. 264 alin. (1) și (3) Cod fiscal, deși normele stabilesc termene de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale și aplicarea sancțiunilor, aceste termene nu se aplică nemijlocit actului procedural de inițiere a controlului fiscal. Inițierea controlului reprezintă un act de organizare și verificare, destinat exercitării prerogativei legale a Serviciului Fiscal de Stat, și nu generează imediat obligații sau sancțiuni pentru contribuabil. Prin urmare, termenul de prescripție protejează dreptul contribuabilului la stabilirea obligațiilor fiscale și la sancțiuni, dar nu poate fi invocat pentru a contesta legalitatea simplului act de inițiere a controlului fiscal.

Complementar, instanța de recurs consideră irelevante obiecțiile expuse de Morari Eugenia referitor la obligația de a se prezenta la citație și de a completa declarația, acțiuni prin ce s-ar afecta drepturile și interesele legitime, or, în fapt, aceste obligații sunt norme procedurale generale impuse tuturor contribuabililor, stabilite prin Codul fiscal și Codul administrativ, și nu pot fi considerate o încălcare a drepturilor subiective.

Respectarea citației și completarea declarației sunt condiții obligatorii pentru desfășurarea controlului, fără a constitui un act defavorabil individual.

Cu referire la afectarea „securității raporturilor juridice” și „obligațiile ilegale” prin inițierea controlului, instanța de recurs reiterează că inițierea controlului nu produce efecte patrimoniale directe și nu poate fi calificată drept act administrativ defavorabil.

În completare, deși recurenta face trimitere drept practică la cazul Tăbîrță Adrian, instanța de recurs menționează că este important ca fiecare speță să fie analizată în contextul propriu, ținând cont de circumstanțele de fapt și calitatea actelor/acțiunilor contestate.

De altfel, pe lângă faptul că nu se poate face o analogie directă, pentru că actul contestat în cazul Morari Eugenia nu are aceeași natură și efecte juridice precum procesul-verbal de inițiere a controlului averii și intereselor personale, instanța de recurs subliniază că, potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2022, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „La Crema" împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind contestarea actelor administrative, obligarea restabilirii drepturilor lezate și constatarea inexistenței obligațiilor fiscale restante, *inter alia*, instanța ierarhic superioară, a conchis asupra faptului că decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. DICF- 59799/02 din 02 septembrie 2019 cu privire la inițierea controlului fiscal, reprezintă o operațiune administrativă, iar reclamantul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Prin urmare, instanța de fond întemeiat a conchis că cererea de chemare în judecată depusă de Morari Eugenia împotriva Serviciului Fiscal de Stat este inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, conform căruia reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Cu referire la argumentele recurentei despre încălcarea termenului rezonabil pentru declararea acțiunii ca inadmisibilă, Completul menționează că, termenul rezonabil nu este un termen fix, prevăzut expres în lege, ci un standard de apreciere, recunoscut inclusiv de art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, evaluarea căruia se face în raport cu complexitatea cauzei, conduita părților și a instanței, volumul de probe, natura litigiului.

Or, faptul că instanța a declarat acțiunea inadmisibilă după un an, poate fi datorat necesității unor măsuri suplimentare de clarificare a cadrului procesual și anume identificarea corectă a cerințelor reclamantei și verificarea încadrării acestora în limitele procesuale relevante aspectului contestării unui act administrativ prin prisma art. 10, 17, 20 și 39 Cod administrativ.

În asemenea situație, termenul de soluționare a admisibilității acțiunii nu poate fi calificată drept încălcare a termenului rezonabil.

În completare, instanța de recurs conturează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*Rebait și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr. 26561/1995*).

Totodată, instanța de recurs accentuează că, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în

mod direct starea de lucruri (*Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, la examinarea sumară a actelor cauzei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide netemeinicia cererii de recurs înaintate de Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu, aceasta urmând a fi respinsă și menținută încheierea instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Morari Eugenia, prin intermediul avocatului Moraru Sergiu.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei